

**Політика в сфері
боротьби
зі злочинністю**

**Матеріали
Всеукраїнської
науково-практичної
конференції**

1 -2 березня 2013 року

м. Івано-Франківськ

**Міністерство освіти і
науки, молоді та спорту України**

**Прикарпатський національний університет імені
Василя Стефаника**

Юридичний інститут

**Івано-Франківський обласний осередок Асоціації
кримінального права України**

Політика в сфері боротьби зі злочинністю

**Матеріали Всеукраїнської науко-
во-практичної конференції
(1-2 березня 2013 року)**

м. Івано-Франківськ, 2013

<i>Загурський О.Б.</i> До питання удосконалення понятійного апарату кримінального процесуального закону.....	214
<i>Зепенський СМ.</i> Справедливість як критерій доцільності конвергенції моделей кримінального судочинства.....	217
<i>КаБук С.В.</i> Сучасні засоби функціонування натурних колекцій.....	220
<i>Лотоцький М.В.</i> Актуальні питання перехідних положень нового Кримінального процесуального кодексу України.....	223
<i>Микитин Ю.І.</i> Кримінально-правова і кримінально- процесуальна політика у сфері примирення за новим КПК України як підґрунтя для застосування медіації.....	225
<i>Стеблинська О.С.</i> Окремі питання ролі органів слідства і прокуратури в системі органів кримінальної юстиції згідно нового КПК України.....	227
<i>Люліч В.А.</i> Закріплення права захисника на збирання доказів у Кримінальному процесуальному кодексі України	229
<i>Максимів Л.В.</i> Деякі особливості застосування тимчасового арешту як засобу забезпечення видачі особи (екстрадиції).....	232
<i>Пришляк С.О., Дякун М.В.</i> Поняття та особливості застосування домашнього арешту за новим КПК України.	234
<i>Скільський І.І.</i> Проблемні аспекти правового регулювання меж судового розгляду згідно нового Кримінального процесуального кодексу України.....	236
<i>Харченко І.Г.</i> Гіпноз та можливості його використання в боротьбі з правопорушеннями.....	238
<i>Шпіляревич В.В.</i> Деякі питання дослідження критеріїв розмежування заходів безпеки, що характерні для кримінального права України, та кримінально- процесуальних заходів безпеки.....	240
Питання кримінально-виконавчої політики	2
<i>Копо ту н І.М.</i> Витоки становлення кримінологічних засад протидії пенітенціарній злочинності.....	242
<i>Притула А.М.</i> Порушення правил роздільного тримання - потреба в криміналізації діяння.....	244
<i>Клім С.І.</i> Бінарність реалізації права на сім'ю в місцях позбавлення волі.....	247

в одній справі. Інший порядок свідчить про ревізійний характер апеляційного перегляду.

На підставі викладеного, варто внести зміни до Кримінального процесуального кодексу України, виклавши ч. 2 ст. 404 в наступній редакції:

«2. Якщо розгляд апеляційної скарги дає підстави для прийняття рішення на користь осіб, в інтересах яких апеляційні скарги не надійшли, суд апеляційної інстанції зобов'язаний прийняти таке рішення в межах визначених апеляційною скаргою вимог.»

3. З тлумачення ч.3 ст. 338 можна зробити висновок, що потерпілому, у випадку зміни обвинувачення в порядку визначеному цією статтею надається право підтримувати обвинувачення в суді. Проте, п. 4 ч.3 ст. 56 «Права потерпілого» передбачає, що під час судового провадження в будь-якій інстанції потерпілий має право підтримувати обвинувачення в суді, лише у випадку відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення. Вбачається, що таке формулювання суперечить ч.3 ст.338 КПК.

Тому, п. 4 ч.3 ст. 56 «Права потерпілого» варто викласти в наступній редакції: «4) підтримувати обвинувачення в суді у випадку відмови прокурора від підтримки державного обвинувачення чи зміни прокурором обвинувачення в порядку ч.3 ст. 338 цього Кодексу».

Таке формулювання цього пункту відповідатиме принципам рівності та змагальності сторін.

/. Кримінальний процесуальний кодекс України// Закон і Бізнес. № 22 (1061), 26 травня 2012 р.

2. Про практику постановлення судами вироків (постанов) при розгляді кримінальних справ в апеляційному порядку. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15.05.2006№ 1 //Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-06>

Харченко І.Г.

ГІПНОЗ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В БОРОТЬБІ З ПРАВОПОРУШЕННЯМИ

У теорії та практиці гіпнозу стосовно діяльності боротьби з правопорушеннями розрізняють такі види гіпнозу:

1. Репродукційно-активізаційний (метод гіпнопродукції пережитих станів), пов'язаний із стимулюючим впливом на пам'ять. З позиції нейролінгвістичного програмування гіпноз є відтворенням раніше пережитого стану. Суб'єкти просять запам'ятати у деталях ту чи іншу ситуацію, у якій у нього швидше за все настає природний сон. Зосередження уваги на деталях цієї ситуації і викликає глибокий сон (гіпноз).

2. Купіруючий, що знімає стресові та психотравматичні наслідки кримінальних посягань (суб'єкт спостерігає за собою, напруга його почуттів слабшає, що оберігає його від ремісії відповідних негативних емоцій).

Метод протиставлення, що дозволяє розділяти один від іншого різні аспекти переживання з тим, щоб можна було пережити його по-новому. Суб'єкта приму-

шують пережити минулу подію, але потім він повинен «відійти у бік» та спостерігати свої власні дії з боку, нібито переглянути кінострічку. Людина при цьому не відчуває та не усвідомлює, не переживає те, що насправді усвідомлювала та переживала. Такий чинник сприяє отриманню у загіпнотизованого об'єктивної та неупередженої інформації.

Інформація, отримана під час гіпнозу слідчими органами, могла б бути досить корисною. З цього питання ведуться дискусії між багатьма вченими. Одна з версій неприпустимості гіпнозу при допиті - небажані наслідки гіпнозу і протипоказання до його застосування. А саме:

1. Небажаним наслідком гіпнозу, на думку багатьох психотерапевтів, може бути настання душевного підкорення гіпнотизеру. Така людина не наважується на самостійний вчинок. Вона вважає, що їй потрібна порада з приводу всяких дрібниць.

2. Інший випадок - це люди, котрі мають міцну нервову систему. Вони можуть перемагати свої психічні розлади самостійно.

3. Гіпноз може призвести до відчуття втоми, занепокоєння, страху, припадку. Але ці явища завжди швидко минають.

4. Існує велика проблема при гіпнозі мужчиною-гіпнотизером: жінки після сеансу гіпнозу часто відчувають до гіпнотизера прив'язаність чи симпатію. У практиці досить багато випадків, коли жінка після гіпнотичного сеансу звинувачує мужчину-гіпнотизера в сексуальному вимаганні.

5. У процесі гіпнозу може настати несподіваний перехід гіпнозу в істеричний суперечний стан із сильним проявом афекту (коли сеанс супроводжує виникнення істеричних припадків або епілептичного приступу) [4-5].

6. Протипоказано гіпнотизувати людей, які бояться гіпнозу, оскільки в таких випадках гіпноз малоефективний. У певних випадках існують заборони гіпнозу: висока температура, різка інтоксикація, непритомність, оглушення, кома, галюцинаторні синдроми.

А.Б. Мощанський (УМВД Пермської області) [14] повідомив про три випадки застосування «репродуктивного гіпнозу по кримінальних справах». У двох випадках, пише він, у гіпнотичному стані інформація від свідків і потерпілих сприяла розшуку злочинця. Аналіз криміналістичної і психологічної літератури дає змогу виділити ряд вимог, щоб уникнути порушень прав і законних інтересів учасників розслідування:

1) добровільна попередня згода допитуваного на допит із використанням гіпнозу;

2) висока кваліфікація та спеціальні пізнання у галузі медицини і гіпнології, спеціаліста-гіпнолога;

3) відомості, отримувані під гіпнозом, не можуть бути визнаними доказами по справі, а виступають тільки як орієнтовна інформація;

4) допит із використанням гіпнозу може проводитися з дозволу судових органів;

5) хід допиту із застосуванням гіпнозу повинен фіксуватися відеозаписом;

б) гіпноз має використовуватися не тільки з метою актуалізації забутого, а й для здолання конфлікту. Гіпноз у практиці оперативно-розшукової діяльності може використовуватися тільки по відношенню до свідків та потерпілих.

1. Чечель Г., Сєдих Л. *Особенности квалификации перетуплений, совешенного загнипнотизированньмлицом//Уголовное право.-2009,-№3,-с.54*
2. Слободяньк А.П. *Психотерапия. Внушение. Гипноз- К.: Вид-ео «Здоров'я», 1978.-С. 151-154.*
3. БульП.И. *Основи психотерапии. -Л.: Медицина, 1974.*
4. Слободяник О.П. *Судова психіатрія: Навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вузів. - Львів: Вид-во Львівського ун-ту, 1963.*
5. Ротенберг ВС. *Гипноз и образное мышление // Психологический журнал. - 1985. -№2. -Т.6.*
6. ЛаринА.М. *Криминалистика и паракриминалистика. - М: БЕК, 1996. - С. 133.*

Шпіляревич В.В.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ КРИТЕРІЇВ РОЗМЕЖУВАННЯ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ, ЩО ХАРАКТЕРНІ ДЛЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ, ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ

Під впливом інтеграційних і глобалізаційних процесів спостерігається тенденція зближення різних галузей права. Основною базою такого зближення виступають загальнолюдські цінності, принципи верховенства права, принципи демократичної, соціально-правової держави тощо.

У зв'язку з цим дослідження правової природи заходів безпеки, що характерні для кримінального права України, свідчить про недопустимість отождолення останніх із заходами безпеки кримінально-процесуального характеру.

Необхідність розмежування та наукового обґрунтування зазначених вище інститутів обумовлюється відсутністю теоретичних надбань з відповідної проблеми.

Навіть те, що спільність заходів безпеки у кримінальному праві України та кримінально-процесуальних заходів безпеки виражається в їх застосуванні до відповідної особи виключно за мотивованим рішенням суду, винесеному у встановленому законом порядку, не перешкоджає виокремлювати надто багато критеріїв, які суттєво відокремлюють їх одне від одного. Перш за все, сама назва відповідних заходів свідчить про їх характер - одні належать до різновиду заходів кримінально-правового характеру, інші - до кримінально-процесуальних заходів.

З'ясовуючи питання про суб'єктний склад реалізації заходів безпеки, заходи безпеки, що характерні для кримінального права України, за мотивованим рішенням суду застосовуються до особи, яка перебуває у так званому "небезпечному стані", або вчинила злочин як такий, передбачений відповідною нормою Особливої частини КК України. Відповідно до закону України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" від 23 грудня 1993 р. № 3781-ХІІ та закону України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь